

16. Odpoveď dočasne povereného ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Budaja na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Suju podanú 9. februára 2023 vo veci riešenia problémov s výskytom medveďa hnedého

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Ján Budaj

*minister životného prostredia
Slovenskej republiky*

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 08-03-2023		
Číslo spisu: MD-CP-1/2023		
Listy: 3	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava **7.** marec 2023
Číslo: 12742/2023

Vážený pán poslanec,

dňa 15. februára 2023 bola na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) doručená Vaša interpelácia vo veci riešenia problémov s výskytom medveďa hnedého. Interpeláciu mi pod číslom PREDS-68/2023 postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

Na základe interpelácie, v ktorej sa zaujímate najmä o projekt kontajnerových stojísk, si Vám dovoľujem zaslať informácie o uskutočnených opatreniach súvisiacich s prevenciou výskytu medveďa hnedého v blízkosti ľudí a ľudských obydľí.

Cieľom predmetného projektu, ktorý bol schválený ministerstvom, je realizácia opatrení praktickej starostlivosti o chráneného živočícha európskeho významu - medveďa hnedého, ktoré vyplývajú z „Programu starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku“ (ďalej len „program starostlivosti“) a jeho doplnkov.

V úvode Vašej interpelácie hovoríte o „desiatkach miliónov eur“, ktoré majú byť preinvestované v rámci projektu. Dovoľm si Vás opraviť, na realizáciu výstavby zabezpečených kontajnerových stojísk je na základe ukončeného verejného obstarávania určená suma v celkovej výške 3 213 410,00 EUR. Uvedená suma predstavuje oprávnené výdavky projektu, ktorý je financovaný z operačného programu 310000 – Operačný program Kvalita životného prostredia.

K Vaším otázkam uvádzam nasledovné:

1. *Akým rozhodovacím procesom na úrovni Ministerstva životného prostredia SR bola výzva pre vybudovanie kontajnerových stojísk zvolená ako najvhodnejšie riešenie problémov s výskytom medveďa hnedého v intraviláne obcí?*

Realizáciou projektu ministerstvo nadväzuje na predchádzajúcu činnosť Zásahového tímu pre medveďa hnedého Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „Zásahový tím“). Ten v roku 2019 zistil, že hlásenia o výskyte medveďov v intraviláne mesta Vysoké Tatry sú väčšinou viazané na lokality s nezabezpečeným komunálnym odpadom. Následné mapovanie a analýza zabezpečenia odpadu, ktorú Zásahový tím zrealizoval v roku 2020 preukázala, že takmer 43% odpadu vo Vysokých Tatrách nie je pred medveďmi zabezpečených vôbec a 33% je zabezpečených nedostatočne. Následne bola úroveň zabezpečenia odpadu analyzovaná na celom území okresu Poprad. Na základe kontinuálneho terénneho mapovania a následnej analýzy zabezpečenia odpadu, ktoré od roku 2020 až do

konca roku 2022 realizoval Zásahový tím, pristúpila Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) v spolupráci so Správou Tatranského národného parku (ďalej len „Správa TANAP“) k vypracovaniu predmetného projektu.

2. *Na základe akej štúdie, resp. odborného stanoviska bola zvolená suma alokovaných prostriedkov pre túto výzvu, a teda aj potencionálny počet možných kontajnerových stojísk, vybudovaných v rámci určených obcí?*

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že preventívne opatrenia sú zamerané na zamedzenie vzniku návykov na neprirodzené zdroje potravy a vzniku pozmeneného až synantropného správania medveďa hnedého. V zmysle programu starostlivosti sú považované za strategický cieľ pre zachovanie priaznivého stavu populácie a biotopov medveďa hnedého na Slovensku. Na základe vyššie uvedeného terénneho mapovania a analýzy zabezpečenia odpadu sa určil počet chránených stojísk. Výstavbou 116 zabezpečených stojísk odpadu a inštaláciou 113 samostatne stojacich odpadových nádob, ktoré sú odolné voči medveďom, ministerstvo realizuje účinné preventívne opatrenia zamerané na minimalizáciu výskytu medveďa hnedého v intraviláne obcí. Stojiská budú budované v 18 katastrálnych územiach okresu Poprad a to na základe dohody so zástupcami miestnej samosprávy. Predpokladaná cena zabezpečených stojísk bola vypracovaná na základe výkazu výmer autorizovaným stavebným inžinierom. Následne prebehlo verejné obstarávanie.

3. *S akými ďalšími variantami riešení (v prípade ich zvažovania) ministerstvo pri problematike výskytu medveďa hnedého v obývaných lokalitách pracovalo?*

Pre minimalizáciu výskytu medveďa hnedého v intravilánoch miest a obcí ministerstvo uplatňuje koncepčné riešenia zamerané na identifikáciu a odstraňovanie atraktantov, ktoré výskyt medveďa v urbanizovanom prostredí zapríčiňujú. Prostredníctvom Zásahového tímu zároveň ministerstvo vykonáva aktívny manažment jedincov medveďa hnedého s pozmeneným správaním. Ten je zameraný na identifikáciu a averzívnu terapiu synantropných jedincov medveďa hnedého. V nevyhnutných prípadoch aj na odstraňovanie jedincov, ktorí svojim správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu ohrozujú zdravie a bezpečnosť obyvateľov.

4. *Ako ministerstvo reaguje na obvinenia viacerých dopytovaných starostov z uvádzanej reportáže, podľa ktorých ministerstvo neúčelne míňa veľké množstvá finančných prostriedkov?*

Zabezpečovaním odpadu v okrese Poprad pomáhame zástupcom miestnej samosprávy plniť si povinnosti ustanovené zákonom, a to bez akéhokoľvek negatívneho finančného dopadu na rozpočet obce. Povinnosť zabezpečovať odpad pred prístupom medveďa hnedého je ustanovená v § 14 ods. (1) písm. j) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom spôsob zabezpečenia odpadu a ostatné náležitosti ustanovuje § 18 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Navyše, zástupcovia všetkých dotknutých obcí podpísali dohodu o spolupráci, čím deklarovali svoj súhlas s realizáciou projektu.

5. *Komunikuje ministerstvo prostredníctvom svojich poverených zamestnancov s týmito starostami a reflektuje na nimi prednesené požiadavky a návrhy alternatívnych riešení?*

Spoločný záujem pri realizácii projektových aktivít bol deklarovaný „DOHODOU O SPOLUPRÁCI o umiestnení kontajnerových nádob v mobilných kontajnerových stojiskách“ (ďalej len „dohoda“). Súčasťou dohody medzi vedením obce a Správou TANAP so sídlom v Tatranskej Lomnici je aj zoznam mobilných kontajnerových stojísk. Podpísanie dohody je vyslovením súhlasu s navrhovaným riešením problému.

6. *Aké sumy finančných prostriedkov celkovo vyčlenilo Ministerstvo životného prostredia SR na programy súvisiace s problematikou medveďa hnedého, vrátane zdrojov z európskych fondov počas rokov 2020, 2021, 2022 a 2023?*

Ministerstvo vyčlenilo v roku 2020 účelovú dotáciu pre ŠOP SR v sume 88 464 EUR na aktivity zabezpečujúce skvalitňovanie výkonu činnosti ŠOP SR, a to najmä na materiálové vybavenie Zásahového tímu medveďa hnedého.

V rámci Plánu hlavných úloh ŠOP SR bola každoročne vyčlenená suma na úlohu „03.11 Zásahový tím pre medveďa hnedého“ a to v nasledovných sumách: rok 2020 - suma 19 821 EUR; rok 2021 - suma 25 386 EUR, rok 2022 - suma 28 971,89 EUR a plán na rok 2023 je vo výške 43 213 EUR.

Ministerstvo finančné prostriedky pochádzajúce z fondov Európskej únie ani z Environmentálneho fondu nevyčleňuje na konkrétne aktivity. Na poskytovanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie, Environmentálneho fondu, prípadne iných mimorozpočtových zdrojov sa vzťahujú osobitné právne predpisy, ktoré stanovujú spôsob získavania a schvaľovania finančných prostriedkov na konkrétny účel.

S úctou

Vážený pán
Miroslav Suja
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Boris Kollár
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

